

χωρὶς ἐξαιρέσεως ἡλικίας ἢ γένους, παρεκίνησαν τι-
 νὰς τῶν ἐγκρίτων Βοσποριανῶν, οἱ ὅποιοι διέφυγον τὸν
 θάνατον, νὰ καταφύγωσι πρὸς τὴν Καζάρην, μετὰ
 τῶν ὁποίων ἐνωθέντες, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τὴν βασι-
 λικὴν στρατιάν, ἣ ἐκήρυξαν βασιλέα τὸν Φιλίπ-
 πικόν, τὸν τῆ Βαρδάνη υἱόν, ὅσις ἔτυχε τότε δια-
 τρίβων εἰς τὴν Χερσῶνα· οἱ δὲ κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν
 στρατιῶται μὴ δυνάμενοι νὰ κυριεύσωσι τὴν Χερσῶνα,
 ἣ φοβούμενοι τὴν ὀργὴν τῆ βασιλέως, ἠνώθησαν με-
 τὴν λαϊκὴν ἀποστάτην, κατὰ τῶν ὁποίων ἐσάλησαν, ἣ
 ὡμολόγησαν ἣ αὐτοὶ τὸν Φιλίππικόν βασιλέα, ὁ ὁ-
 ποῖος ἔχων τοιαύτην ἀξιόλογον δύναμιν, ἐσράτευσε
 ἣ εἰσέβη ἀκωλύτως εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ἣ εἰ-
 λας τὸν Ἡλίαν, ἓνα τῶν προεσώτων τῶν Βοσπορια-
 νῶν κατὰ τῆ βασιλέως, ὅσις εὕρισκετο τότε εἰς τὴν
 Σινώπην τῆς Παφλαγονίας, ἐνίκησε ἣ ἀπεκεφάλι-
 σεν αὐτόν. Τοιοῦτος ἐχρημάτισεν ὁ θάνατος τῆ Ἰβησινια-
 α. χ. νῆ τῷ ὀγδόῳ χρόνῳ μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν τε ἐπὶ
 705. τὸν βασιλικὸν θρόνον.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ.

Παραλαβὸν ὁ Φιλίππικὸς τὴν βασιλείαν, κα-
 τεπέωθη ὑπό τινος μονοθελητῆ μοναχῆ νὰ συγκαλέσῃ
 ψευδοσύνοδον ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι ἣ αὐτοὶ φρονῶντες
 τὰ τῶν Μονοθελητῶν, ἀνεθεμάτισαν τὰ θεία δόγ-
 ματα τῆς ἑκτῆς οἰκουμενικῆς συνόδου, ἣ ἔτιω καταγι-
 νόμενος ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ τῆς Θρησκείας, παρημέ-
 λει τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Βυλγάρων ἣ Σαρακηνῶν, ἀπὸ
 τῆς ὁποίας οἱ μὲν Βύλγαροι ἐσράτευσαν ἕως τῶν πυ-
 λῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καίοντες ἣ ἀρπάζοντες,
 οἱ δὲ Σαρακηνοὶ κυριεύσαντες τὴν Μήδαιαν ἣ ἄλλας

πολλὰς πόλεις, ὑπέσρεψαν ἔχοντες πολλὰς αἰχμαλώτους. Αὐταὶ αἱ συμφοραὶ κατέστησαν τὸν Φιλιππικὸν μισητὸν καὶ βδελυκτὸν παρὰ τῷ λαῷ, ὡς Ῥ' ἕφος τις ὀνομαζόμενος καταπειθεὶς ὑπὸ δύο πατρικίων, εἰσέβη τῷ σαββάτῳ τῆς πεντηκοστῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ πηλάτιον, καὶ εὐρὼν τὸν βασιλέα κειμώμενον, ἐτύφλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐξήλασεν ὕδενός προαιωθόμενος (1). Ο' δὲ Νικηφόρος διηγείται, ὅτι ὁ Ῥ' ἕφος πιάσας τὸν Φιλιππικὸν, ἔσυρεν εἰς τὸν Ἰππόδρομον, ὅπου καὶ ἐτύφλωσεν αὐτόν. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἦ, τῇ ἐπαύριον τῆς πεντηκοστῆς συναχθεὶς ὁ λαὸς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐκήρυξε βασιλέα τὸν Ἀρτέμιον, τὸν με- 713. τανομαζόμενον Ἀναστάσιον, τὸν μουσικὸν τῆ Φιλιππικῆ γραφεία, ὅσις καὶ ἐσέφθη ὑπὸ τῆ πατριάρχου κατὰ τὸ σῦνηδες.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

Ο' Ἀναστάσιος ὢν ἀνὴρ λογιώτατος καὶ πολιτικός, ἐφρόντισεν ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας ἔμνονον περὶ τῆς καταπαύσεως τῶν χισμμάτων τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν δημοσίων ὑποθέσεων, ὁ ὁποῖος διώρισεν ἀρχισράτηγον Λέοντα τὸν Ἰσαυρὸν, ἄνδρα στρατηγικώτατον, καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἀκύσας, ὅτι ὁ εὐλος τῶν ἐχθρῶν ἔπλευσε πρὸς τὴν Φοινίκην, ἐπρόσαξε τὸν ἰδικόν τε ναὶ πλεύσῃ πρὸς τὴν Ῥόδον, καταστήσας ναύαρχον τὸν τότε λογοθέτην Ἰωάννην, τὸν διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ δὲ ἕτος ἔδειξε πρὸς τινὰς ταραχοποιὸς στρατιώτας μεγάλην ἀνεσηρότητα, οἱ

(1) Θεοφάν. εἰς χρόν. Φιλίπ. 2.

λοιποὶ ἀπεσάτησαν καὶ ἐφόνευσαν αὐτὸν, καὶ ἔτι φοβέμενοι τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως, τὸν μὲν Ἀνασάσιον ἐκήρυξαν ἀνάξιον τῆς βασιλείας, ἠνάγκασαν δὲ τὸν Θεοδοσίον, ἄνδρα ταπεινὸν τὸ γένος, νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν, τὸ ὅποσον ἀκέραιος ὁ Ἀνασάσιος, ἀφῆκεν ἐν τῇ βασιλεύσει δυνατὴν φρερὰν, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας. Ὁ δὲ Θεοδοσίος κυριεύσας μετὰ ἕξ μηνῶν πολιτοκίαν τὴν βασιλεύσαν, ἐμήνυσε διὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς τὸν Ἀνασάσιον τὰ γενόμενα, καὶ ὑποχόμενος αὐτῷ τὴν ζωὴν, α. χ. κατέπεισε νὰ παραδοθῇ, καὶ ἐξώρισεν εἰς τὴν 715. Θεσσαλονίκην δύο μόνον ἔτη βασιλεύσαντα. Ὁ δὲ Λέων, ὁ ἀρχισράτης τοῦ Ἀνασάσιου, ὡς ἤκουσε τὴν ἀνάβασιν τοῦ Θεοδοσίου ἐπὶ τὸν θρόνον, δὲν ὑπετάγη εἰς τὸν βασιλέα, ἀλλὰ καταπειθεὶς ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνου τῶν Σαρακηνῶν νὰ ἐνδυθῇ τὴν βασιλικὴν πορφύραν, ἐσράτευσε εἰς τὴν Νικομήδειαν, καὶ ἐνταῦθα νικήσας καὶ πιάσας αἰχμάλωτον τὸν κατ' αὐτὸν σαλέντα υἱὸν τοῦ Θεοδοσίου, ἤρχετο εἰς Κωνσταντινῆπολιν, εὐφημέμενος καὶ κροτέμενος ἀπανταχῆ. Τότε βλέπων ὁ Θεοδοσίος τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Λέοντος, παρεδόθη εἰς αὐτὸν ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ μὴ θανατωθῆναι, καὶ ἐκβεβύθη ὁμῶς μετὰ τοῦ υἱῦ κληρικὸς, βασιλεύσας ἕνα μόνον χρόνον (1).

(1) Οὗτα λέγουσιν ὁ Θεοφάνης καὶ Κεδρηνός. Κατὰ δὲ Νικηφόρον, οἱ στρατηγοὶ βλέποντες τὴν ἀναξιότητα τοῦ Θεοδοσίου, κατέπεισαν αὐτὸν νὰ παραιτήσῃ τὴν βασιλείαν, καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἀντ' αὐτοῦ τὸν Λέοντα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΤ ΕΙΚΟΝΟ-
ΜΑΧΟΥ.

Μετὰ τὴν καθάρεισιν τῆ Θεοδοσίᾳ παρέλαβε ἁ. χ. τὴν βασιλείαν ὁ Λέων, ἣ ἐσέφθη ὑπὸ τῆ πατριάρ. 716. χε Γερμανῦ τῆ 25 Μαρτίᾳ ἐν ἔτει ἀπὸ χρισῦ 716. Οὗτος ὁ Λέων ἐγεννήθη ἐν Ἰσαυρίᾳ ἐκ γονέων ποταπῶν, ἣ πρῶτον μὲν ἐσράτευεν ὡς ἰδιώτης, εἶτα δὲ ἐχειροτονήθη ὑπὸ Ἰβσινιανῦ τῆ δευτέρῃ σπαθάριος, ἦγαν εἰς τῶν σωματοφυλάκων τῆ βασιλέως, ἣ τέλος ὑπὸ τῆ Ἀνασασίᾳ ἀρχισράτηγος· ἐπονομάζεται δὲ εἰκονομάχος, διότι ἠναντιῦτο εἰς τὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων, ὡς κατωτέρω ρηθήσεται.

Τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας τῆ Λέοντος εἰ. ἁ. χ. σέβαλεν ὁ Σηλεϊμάν, ὁ ἡγεμὼν τῶν Σαρακηνῶν, εἰς 717. τὴν Θράκην· ἀποθανόντος δὲ αὐτῆ, διεδέξατο τὴν ἡγεμονίαν ὁ Οὔμαρος, ὁ ὁποῖος ἐν ἀρχῇ τῆ ἔαρος ἐλθὼν, ἐπολιόρκει τὴν βασιλεύουσαν διὰ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης, ἣ μετὰ χρόνον ἕνα ἀναγκασθεὶς νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια, ἣ ἐτυράννει αὐστηρῶς τὰς χριστιανῆς, ἄλλῃς μὲν ἀναγκάσας νὰ δεχθῶσι τὰ τῆ Μωάμεθ δόγματα, ἄλλῃς δὲ βασανίσας μέχρι θανάτου. Ἐν ἔτει δὲ 719 ἐγέννη. ἁ. χ. σεν ἡ βασίλις Μαρία υἱὸν ὀνομαζόμενον Κωνσταντῖνον, 719. ὅσις ἐπωνομάζετο Κοπρώνυμος, ὅτι ἐν τῷ βαπτίζεσθαι ἐμόλυνε τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν. Τῷ αὐτῷ ἔτει εἰσέβαλον καὶ οἱ Βέλγαροι εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Ἀνασάσιον, τὸν ἄνω καθαιρεθέντα βασιλέα, ἣ ἐλθόντες ἐπολιόρκευ τὴν Κωνσταντινέπολιν· βλέποντες δὲ, ὅτι ἀντεπολεμῦντο ἀνδρείως, παρέδωκαν τὸν δυσυχῆ Ἀνασάσιον

εἰς τὸν Λέοντα, ὁ ὁποῖος εὐθὺς ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ τὰς συνακροάσοντας, καὶ ἔτιω διατελῶν ἐν ἀδείᾳ, ἔξεψεν ἐν ἔτει 720 τὸν ἰόντα Κωνσταντῖνον καίσαρα (1).

α. χ. 725. Ἐν ἔτει 725 καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας, ἐξέδωκεν ὁ Λέων τὸ περιβόητον δόγμα, τὸ ὁποῖον ἐπρόσᾳξε τὴν καθάρεισιν τῶν εἰκόνων, καὶ ἀπηγόρευε τὴν προσκύνησιν αὐτῶν. Κατὰ ταύτην τὴν ἀσεβῆ προσαγῆν αἱ μὲν εἰκόνες τῶν ἐκκλησιῶν καθηρέντο ἀπὸ τῆς ὑπερέτας τῆ βασιλείως, ὁ δὲ Γερμανὸς, ὁ πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξωρίσθη, διότι ἠναντιώθη εἰς τὴν βασιλικὴν προσαγῆν, καὶ ἀντ' αὐτῆ κατεξάθη πατριάρχης ὁ Ἀναστάσιος. Ὁ λαὸς βλέπων τὰς εἰκόνας τῆ σωτῆρος ἡμῶν ἄλλας μὲν κατακοπτομένας, ἄλλας δὲ καιομένας, πρῶτον μὲν συνέτριψε τὰς εἰκόνας καὶ τὰ ἀγάλματα τῆ Λέοντος, ἔπειτα δὲ ἔδραμεν εἰς τὸ πάλαιον, ὅπε ὅμως ἀποκροθεῖς ἀπὸ τὴν βασιλικὴν φρερὰν μετὰ μεγάλης σφαγῆς, ἠναγκάσθη νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ ἰδῆ τετελεσμένον τῆ βασιλείως τὸ δόγμα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνηχολεῖτο ὁ Λέων ἐφ' ὅλη τῆ μακροῦ διαστήματος τῆς βασιλείας τῆ καθαιρέων τὰς σεπτὰς εἰκόνας εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειάν τε, καὶ παιδεύων αὐσηρότατα τὰς ἐναντιομένους.

α. χ. 732. Ἐν ἔτει 732 καὶ τῷ δεκάτῳ ἐβδόμῳ τῆς βασιλείας, πρῶτον μὲν ἐνύμφευσεν ὁ Λέων τὸν ἰόντα Κωνσταντῖνον μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆ βασιλείως τῶν Ἀβάρων, ἡ ὁποία βαπτισθεῖσα, μετωνομάσθη Εἰρήνη, ἔπειτα δὲ ἔσειλε δυνατὴν ναυτικὴν δύναμιν πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐγκατοίκων τῆς Ρώμης καὶ ἄλλων ἐν Ἰταλίᾳ ἐθνῶν, οἱ ὁποῖοι ἠναντιῶντο εἰς τὸ κατὰ τῶν εἰκόνων δόγμα καὶ

(1) Ὁρα Κεδρην. Θεοφάν. καὶ Νικηφόρ.

ἔκαμον ἀποστάσιαν· ἀλλὰ διὰ τὸν συμβάντα χειμῶνα ἐναυάγησεν ὁ στόλος, καὶ ὁ Λέων δὲν ἐδυνήθη νὰ τιμαρῆσῃ ἀλλέως τὸν πάπαν Γρηγόριον, ὅσις ἠναντιῆτο εἰς τὸ δόγματε, εἰμὴ δημοσίων τὰ ἐν τῇ Καλιβρία καὶ Σικελία εἰσοδήματα αὐτῆ, τὰ λεγόμενα πατριμῶνια. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ χρόνῳ τῆς βασιλείας τῆς Λέοντος συνέβη σεισμὸς μέγας ἀλαχῆτε καὶ ἐν Κων. ἀ. χ. σαντινεπάλει, ὅπε πολλὰ ἐκκλησίαι καὶ οἰκοδομαὶ ἐπέπεσον, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπώλοντο· ἐβασίλευσε δὲ ὁ Λέων, ὁ καὶ Κόνων ἐπὶνομαζόμενος, ἔτη κδ', μῆνας δύο καὶ ἡμέρας κέ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΚΟ.
ΠΡΩΤΜΟΥ.**

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Λέοντος παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτῆς Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος ἐστράτευσεν εὐθὺς κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὅποιοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἔτι δὲ αὐτῆς ἀπόντος, ὁ Ἀρταβασδός, ὁ σύζυγος τῆς ἀδελφῆς τῆς Ἄννης, διαφημίσας τὸν λόγον, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκηρύχθη ἀπὸ τὸν λαὸν βασιλεὺς, καὶ ἐφυλάκωσε τῆς Κωνσταντίνου τὸς υἱὸς· γινώσκων ὅμως, ὅτι ἐν ὀλίγῳ θέλει φανερωθῆ τὸ ψεῦδος, συνεβουλεύετο μετὰ τῆς πατριάρχου Ἀναστασίας περὶ τῆς πῶς ἡδύνατο νὰ τηρήσῃ τὸν λαὸν πιστὸν καὶ φύλακα τῶν ὀρκῶν. Ὁ Ἀναστάσιος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς Λέοντος μέγας εἰκονοκλάσης· ἤδη δὲ θέλων ν' ἀπολαύσῃ τὴν εὐναιαν τῆς Ἀρταβασδου, τῆς ὑπερμάχου τῶν εἰκόνων, καὶ νὰ κατασῆσῃ τὸν Κωνσταντῖνον μισητὸν παρὰ τῷ λαῷ, εἶπεν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ δημοσίᾳ, κατέχων τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα, ὅτι μὰ τὸν ἐσαυρωμένον

νον Ἰησοῦν ἔτω μοι εἶπε Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ τεχθεὶς ἐκ Μαρίας, ὁ λεγόμενος Χριστὸς, δὲν ὑπάρχει θεῦ υἱὸς, ἀλλὰ φίλος ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος ἐτέχθη ἐκ Μαρίας, ὡς ἐγὼ ἐτέχθην ἐκ τῆς μητρὸς μου Μαρίας. Ταῦτα ἀκήσας ὁ λαὸς, ἐψύφισαν ὁμοφώνως τὸν Κωνσταντῖνον ἀνάξιον τῆς βασιλείας, καὶ ἤσπασαντο πάλιν ὡς βασίλευσεν τὸν Ἀρτάβασδον, ὁ ὅποιος ἔλαβε κοινωνὸν τῆς βασιλείας τὸν πρεσβύτερον υἱὸν Νικηφόρον. Τῆτο πρῆξένησεν ἐμφύλιον πόλεμον, ὁ ὅποιος, κατὰ Κεδρηνὸν, ἐχρημάτισεν ὁ μέγιστος πάντων τῶν προτέρων· ἡμεῖς ὁμῶς οὐκ οἶδαμεν περαιτέρω, πλὴν ὅτι ὁ Ἀρτάβασδος καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆ Νικηφόρος νικηθέντες πολλάκις ὑπὸ τῷ Κωνσταντίνῳ, ἐπολιορκήθησαν τελευταίον εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἣ ὅποια παρεδόθη δι' ἔλλειψιν τροφῶν, καὶ ὁ μὲν Ἀρτάβασδος καὶ Νικηφόρος ἐτυφλώθησαν, ἣ δὲ πόλις παρεδόθη εἰς διαρπαγὴν τῶν στρατιωτῶν, καὶ ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης Ἀναστάσιος πρῶτον μὲν ἐθεατρίωθη ἐφ' ὄντι ἀντιστρόφως καθεζόμενος δι' ὅλης τῆς πόλεως, εἶτα δὲ ὡς ὁμόφρων ἀποκατεστάθη πάλιν ἐν τῷ θρόνῳ τῆς ἱερουσύνης.

Τοιοτοτρόπως ἐλευθερωθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος ἀπὸ τῆς ἐχθρῆς τε, ἀπεφάσισε νὰ στρατεύσῃ πάλιν κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὅποιοι ἐπολέμουν ἐν ἀλλήλοις. Διὸ συναγαγὼν μεγάλην στρατιάν, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Συρίαν, καὶ νικήσας τῆς ἐχθρῆς εἰς πολλὰς μάχας, ἐκυρίευσεν τὴν Γερμανίκειαν καὶ ἄλλα τινὰ φρέρια. Οἱ Σαρακηνοὶ θέλοντες ν' ἀναχαιτίσωσι τὰς ἐν Συρίᾳ νίκας τῆ βασιλείως, ἔσειλαν δυνατὸν σὸλον κατὰ τῆς Κύπρου, ὅπερ γενομένης ναυμαχίας μεταξύ

αὐτῆ καὶ τῆ βασιλικῆ σόλῃ, πᾶντα τὰ πλοῖα, πλὴν τριῶν, κατηφανίσθησαν. Ὡς τόσον, ὁ βασιλεὺς δὲν ἐδυνήθη ν' αὐξήσῃ τὴν ἐπικράτειάν τε μὲ νέας νίκας· διὰ τὲς συμβάντας συχνὰς σεισμῶς, καὶ διὰ τὸν φθοροποιὸν λοιμὸν, ὁ ὁποῖος ἀρξάμενος ἀπὸ Καλαβρίας, ἀ. κ. ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους τῆ Αἰ. 747. γαίῃ πελάγους ἄχρι τῆς Κωνσταντινῆπόλεως, ὅπερ τὸ κακὸν προξένησε διὰ τριῶν χρόνων ἀνείκασον φθοράν. Ὅτε δὲ ἔπαυσεν ὁ λοιμὸς, ὁ Κωνσταντῖνος πρῶτον μὲν ἐκήρυξε καίσαρα τὸν υἱόν τε Λέοντα, ὅσις ἦτον ἐνὸς χρόνου, ἔπειτα δὲ συναθροίσας πολλὴν στρατιάν, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, ὅπερ ἐκυρίευσεν τὴν Μελιτηνὴν, Θεοδοσιούπολιν καὶ ἄλλας πόλεις· ἀκύσας δὲ, ὅτι οἱ Βύλγαροι ἔκαμνον ἐπιδρομὰς εἰς τὴν Θράκην, ὑπέσχεψε, καὶ ἔλθων ἐστρατοπέδευσεν εἰς σενόν τινα πόρον, ὀνομαζόμενον Περεγάβαν, ὅπερ νικηθεὶς κατὰ κράτος, μόλις διεσώθη εἰς Κωνσταντινέπολιν. Ἐνταῦθα ἀνεπέωσεν ὁ βασιλεὺς τὸ κατὰ τῶν εἰκόνων δόγμα τῆ πατρὸς, προσάξας καὶ νὰ μὴ τιμῶσιν ἕτε τὲς ἀγίας, ἕτε τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα, καὶ νὰ κατακαύσωσιν αὐτῶν τὰς εἰκόνας δημοσίᾳ, ὅσοι δὲ ἐπίσκοποι καὶ μοναχοὶ ἠναντιῶντο εἰς τὸ πρόσαγμα, καθήρυντο ἢ ἐξωρίζοντο· ἐξεδόθη δὲ καὶ ἕτερον δόγμα, προσάξον ἐπὶ ποινῇ θανάτου νὰ μὴ γίνεταί τις κληρικὸς, ὥσε καὶ πολλὰ μοναστήρια κατελύθησαν, καὶ πολλοὶ μοναχοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ λαμβάνωσι γυναῖκας. Ὁ ἀναγνώστης θέλει εὐρηεῖς τὲς ἐκκλησιαστικὰς συγγραφεῖς περισατικωτέραν καὶ σαφεσέραν εἶδησιν περὶ τῆ καταδιωγμῆ τῶν χριστιανῶν.

Ἐν ἔτει 763 καὶ τῷ εἰκοσιῶ τριτῷ τῆς βασι. ἀ. κ. λείας τῆ Κωνσταντινῆ, συνέβη σφοδρὸς χειμὼν ἀπὸ ἰουλ. 763.

τωθρία ἕως τέλους Φεβρουαρίου, καὶ ἄλλα παράδοξα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα πάντα δὲν ἐφοβήθη ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ κατεδίωκε καὶ ἐπαίδευεν αὐστηρότατα τὲς ὑπερμάχους τῶν εἰκόνων, ἕως ἧ ἀναγκασθεῖς νὰ στρατεύσῃ κατὰ τῶν Βυλγάρων, οἱ ὅποιοι εἰσέβαλον εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, κατενίκησεν αὐτὸς, καὶ ὑπέσχεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν ἐν Φριάμβω· ὠνόμαζε δὲ τῆτον τὸν πόλεμον εὐγενῆ πόλεμον, ὅτι ἐδὲ εἰς ἔπεσε Χριστιανός. Λέγουσιν, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐνίκησε διὰ τὴν προδοσίαν τινῶν Βυλγάρων, τὲς ὁποῖας ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἐλέριχος ἀνεκάλυψε διὰ τῆ ἀκολούθη σοφίσματος· ἔγραψε δηλαδὴ πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον δεικνύων μεγάλην ἔφεσιν τῆ νὰ παραιτήσῃ τὴν βασιλείαν, καὶ νὰ ζήσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει ζωὴν ἰδιωτικὴν, καὶ παρεκάλει νὰ τῷ σείλῃ πιστὸς σωματοφύλακας καὶ ὀδηγὸς, καὶ νὰ τῷ φανερώσῃ τὲς Βυλγάρους, ὅσους ἐκείνος εἶχε φίλους, διὰ νὰ ἔλθῃ τάχα μετ' αὐτῶν εἰς Κωνσταντινέπολιν, μὴ θέλων νὰ θάρρῃ εἰς ξένους ἀνθρώπους. Ὁ Κωνσταντῖνος ἀπατηθεὶς, ἐφάνέρωσεν ὅλους τὲς φίλους Βυλγάρους, τὲς ὁποῖας ὁ δόλιος Ἐλέριχος ὅλους ἔσφαξε. Τότε θυμωθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος, ἐστράτευσε τῷ ἔαρι κατὰ τῆ Ἐλερίχου, ἀλλὰ κατ' ὁδὸν ἀσθενήσας ὀξει πυρετῷ, ἐπέσχεψεν εἰς Ἀρκαδιέπολιν, ἐντεῦθεν εἰς Σηλυμβρίαν, καὶ τέλος εἰς Στρογγύλον κασέλλον, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου ἐν ἔτει 775, βασιλεύσας ὑπὲρ τὲς λδ' χρόνους.

Ὁ Κωνσταντῖνος, ὡς εἰκονομάχος καὶ ἐχθρὸς τῶν ἁγίων, κατηγορεῖται μὲν κατὰ πολλὰ παρὰ τῆ Θεοφάνους, Κεδρηνῆ καὶ ἄλλων συγχρόνων συγγραφέων, ἦτον ὅμως ἐγκρατὴς, μέτριος, ἐμπειροπόλεμος καὶ κατὰ πάντα ἄξιος τῆς βασιλείας. Αὐτὸς ἐχορηγᾷτι.

σε μὲν εὐτυχῆς κατὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ Βυλγάρων, ἀλλ' ἀπώλεσε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἐπαρχιῶν τε, ὅπως Ἀΐβλφος, ὁ βασιλεὺς τῶν Λογγοβάρδων, ἐκυρίευσεν ἐν ἔτει 751 τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ρ'αβέννης ὁμῶς μετὰ τῆς Πενταπόλεως, αἱ ὁποῖαι μετ' ἑποχῶν ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τὸν Περπίνον, τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, καὶ ἐδόθησαν εἰς τὸν πάπαν Στέφανον τὸν τρίτον, δι' ἣν αἰτίαν προήλθεν ἡ ἐν Ἰταλίᾳ κοσμικὴ ἐξουσία τῆς πάπα, ὁ ὁποῖος ἤδη μὴ θέλων νὰ θεωρῆται ὡς ὑπήκοος τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως, ἔσκησε, διὰ τῆς ἐνώσεως τῆς ὑπερόχου δυνάμεως μετὰ τῆς ἱερατείας, καὶ τῆς σκήπτρου μετὰ τῶν κλειδῶν, ἐπὶ τὰ εἰρηστικά τῆς Ἀνατολικῆς αὐτοκρατορίας νέαν ἡγεμονίαν ἐν Ἰταλίᾳ.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Παραλαβὼν ὁ Λέων, ὁ υἱὸς τῆς ἀποθανόντος α. χ. Κωνσταντίνου, τὴν βασιλείαν, τὸν μὲν υἱὸν αὐτοῦ Κων- 776. σταντίνου ἐκ τῆς Εἰρήνης τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἐκήρυξε καίσαρα, τὸς δὲ δύο ἀδελφοὺς, Ἀνθέμιον καὶ Εὐδόξιον, νωβελισίμους καὶ καίσαρας (1). Τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τῆς Λέοντος, Εὐλέριχος, ὁ βασιλεὺς τῶν Βυλγάρων, παρητήσατο τὴν βασιλείαν, καὶ ἔλθων εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐδέξατο τὸ βάπτισμα τῆς Χριστοῦ, καὶ τιμηθεὶς τῆς ἀξίας τῆς πατρικίης, ἔλαβε

(1) Ὁ Λέων εἶχε καὶ ἕτερον ἀδελφὸν ὀνομαζόμενον Νικηφόρον, ὁ ὁποῖος, ζῶντος τῆς πατρὸς, ἐτιμήθη καίσαρ, καὶ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τῆς Λέοντος ἐξωρίσθη εἰς τὴν Χερσῶνα διὰ τὴν κατὰ τῆς βασιλείας συνωμοσίαν.

γυναίκα τὴν ἑξαδέλφην τῆς βασίλισσας Εἰρήνης. Τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας, ἀνεγένωσεν ὁ Λέων τὸ κατὰ τῶν εἰκόνων δόγμα τῆ πατρὸς καὶ πάππυ, καὶ ἐπαίδευεν αὐστηρῶς τὰς προσκυνῶντας τὰς σεπτὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων καὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκυ· δὲν ἔξυ-
 α. χ. σεν ὅμως πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἀπέθανε τῷ ἐπομένῳ
 780. ἔτει, βασιλεύσας ἔτη πέντε καὶ ἡμέρας δέκα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΗΤΟΥ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λέοντος παρέλαβε τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐπονομα-
 φεῖς πορφυρογένητός διὰ τὸ γεννηθῆναι ἐν τῷ πα-
 λατίῳ ὀνομαζομένῳ πορφύρα· ἐπειδὴ δὲ ὑπῆρχε πολ-
 λά νέος (δέκα χρόνων), ἀνεδέχθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 Εἰρήνη τὴν διοίκησιν. Εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας
 τοῦ Κωνσταντῖνου συνώμοσαν τινὲς τῶν συγκλητικῶν καὶ
 ἀρχόντων κατ' αὐτὸν, διανοόμενοι νὰ καταστήσωσι βα-
 σιλέα τὸν θεῖον αὐτοῦ Νικηφόρον· ἀλλ' ἡ Εἰρήνη ἀ-
 νακαλύψασα τὴν συνωμοσίαν, ἐτιμώρησε τὰς πρω-
 ταιτίους ὡς ἔπρεπε, καὶ εἶτα θέλυσά νὰ ἐμποδίσῃ τὰ
 α. χ. παρόμοια ἐπιχειρήματα, ἠνάγκασεν ὅλους τὰς ἀνδρα-
 781. δέλφους τῆς νὰ γένωσι κληρικοί. Ἐν ἔτει 781 ἔσει-
 λεν ἡ βασίλισσα πρέσβεις εἰς τὴν Γαλίαν πρὸς τὸν
 μέγαν Κάρολον, ὅσιν ἐσέφθη μετὰ ταῦτα βασιλεὺς
 τῆς δύσεως, προβάλλουσα γάμον τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ
 καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐμελέτα νὰ συνάψῃ δυνα-
 τὴν συμμαχίαν. Ὁ Κάρολος ἐσερξεν εἰς τὸ πρόβλη-
 μα, καὶ ἐσυγχώρησεν εἰς τὸν εὐνῆχον Ἐλισσαῖον νὰ
 διδάξῃ τὴν θυγατέρα Ἐρυσφρῶ τὰ ἥθη, ἔθιμα καὶ
 τὴν γλῶσσαν τῶν Γραικῶν. Ἀλλ' ἐν ἔτει 788 ἐμ-

ποδίωθη ὁ γάμος τῆ Κωνσταντίνου καὶ τῆς Εὐρυδρῆς, καὶ ἡ Εἰρήνη ἠνάγκασε τὸν υἱὸν τῆς νὰ λάβῃ γυναίκα τὴν Μαρίαν, ἀνεψιὰν ἢ θυγατέρα τινὸς Φιλαρέτου ἐκ ταπεινῆς γένους. Ὁ Κωνσταντῖνος ἐπικράνθη τόσον, ὥστε δὲν διηλλάγη ποτὲ μετὰ ταῦτα εἰλικρινῶς μετὰ τῆς μητρός τε. Τότε ἐγένετο διὰ συμβουλῆς τινῶν αὐλικῶν συνωμοσία κατὰ τῆς βασίλισσης, ἀλλ' αὕτη ἀνεκαλύφθη ἐν καιρῷ, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐξωρίσθησαν, ἡ δὲ Εἰρήνη ἔδειρεν ἰδιοχείρως τὸν υἱὸν τῆς, καὶ κλείσασα αὐτὸν ἐν τῷ θαλάμῳ, ὠρκισε τὴν βελὴν καὶ τὰς στρατιώτας νὰ μείνωσι πιστοὶ πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἐπειδὴ μερικὰ τάγματα ἐν Ἀρμενίᾳ ἠναντιῶντο εἰς τῆτον τὸν ὄρκον, παρεκινήθησαν καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται νὰ μὴ τηρήσωσι τὸν ὄρκον, ἀλλὰ νὰ κηρύξωσιν ὁμοφῶνως τὸν Κωνσταντινὸν βασιλέα, καὶ ἐζήτην νὰ δοθῇ αὐτῷ ὅλη ἡ ὑπέροχος δύναμις. Τότε ἡ Εἰρήνη φοβημένη τὴν ὀργὴν τῆ ὄχλου, ἀπέλυσε τὸν υἱὸν τῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅλην τὴν ἐξουσίαν.

Παραλαβὼν ὁ Κωνσταντῖνος τὴν ὑπέροχον δύναμιν, ἐν ἐκείνῳ μὲν τῷ χρόνῳ ἐξάρισε τὰς φίλας τῆς Εἰρήνης, αὐτήν δὲ ἐκλείσεν εἰς οἶκόν τινα, τὸν ὅποτον αὐτὴ ἔκτισε, τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει (791) κατεπείωθη νὰ διαλλαγῇ μετὰ τῆς μητρός τε. Ὁ βασιλεὺς ἔχων περὶ αὐτὸν πονηρὰς καὶ κακοτρόπους αὐλικὰς, κατεπείωθη νὰ τυφλώσῃ ἕ μόνον τὰς θείους τε Νικηφόρον, Νικήταν, Ἀντισμον καὶ Εὐδόκιμον, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀλέξιον Μοσηλὲ, τὸν ὅποτον ἐζήτησαν τὰ Ἀρμενικὰ τάγματα στρατηγόν. Τῆτο προξένησεν ἀποστασίαν τῶν τῶν ταγμάτων· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἐνίκησε κατὰ κράτος, καὶ τὰς μὲν ἀρχηγὰς αὐτῶν ἐφόνευσε, τὰς δὲ διώτας μετεκόμιστε σιδηροδεσμίας εἰς τὴν Κωνσταν.

τινέπολιν, ἢ ἐκεῖθεν διεσκορπίσεν εἰς πολλὰς νήσους. Τότε ἡ βασίλισσα Εἰρήνη βλέπущα, ὅτι τὰ Ἀρμενικὰ τάγματα, ἡ βοήθεια ἢ τὸ ἔρεισμα τῆ βασιλείως, διελύθησαν ἢ ἐσκορπίθησαν, ἠγωνίζετο νὰ καταστήσῃ τὸν βασιλέα μισητὸν εἰς τὸν λαόν, ἢ κατέπεισεν αὐτὸν νὰ διαζευχθῆ ἀπὸ τῆς νομίμου γυναικὸς, ἢ νὰ συζευχθῆ μετὰ τῆς Θεοδότης, μιᾶς τῶν αὐτῆς Σαραπαινίδων, ἢ νὰ κηρύξῃ αὐτὴν βασίλισσαν. Οὗτος ὁ γάμος προξένησε ταραχὰς μετὰ τῶν ἱερέων, ἢ ἡ Εἰρήνη βοηθῶσα κρυφίως τὸς ἐναντιωμένους εἰς τὸν ἱόν τῆς, παρεκίνησε αὐτὸς νὰ τὸν καταστήσωσι μισητὸν παρὰ τῷ λαῷ. Ἀλλὰ τότε μὲν αἱ νίκαι αὐτῆ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ Βουλγάρων ἀπεμπόδισαν τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ἀποσχίσαν· ὅτε δὲ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆ εἰς Κωνσταντινέπολιν ἦλθε μετὰ τῆς μητρὸς τῆ εἰς τὰ λετρά τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Πρέσης, ἢ ἐντεῦθεν, ἀκέσας ὅτι ἡ βασίλισσα ἐγέννησεν ἱόν, ἐπέσρεψε δροματὸς εἰς βασιλεύσαν, τότε ἡ Εἰρήνη εὐρίσκεισθε καιρὸν, κατέπεισε τὸς πρώτους ἄρχοντας τῆ στρατεύματος νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς βασιλεύσαν, ἢ πιάσαντες τὸν δυσυχῆ βασιλέα νὰ τυφλώσωσι ταιετοτρόπως ἀπανθρώπως ἢ σκληρῶς, ὡσε ἢ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀπέθανεν ὁ δυσυχῆς θάνατον ὀδυνηρὸν, βασιλεύσας ἔτη δέκα μετὰ τῆς μητρὸς, ἢ μονοκρατορήσας ἔτη ἑπτὰ (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἡ δὲ Εἰρήνη μαθῶσα τὸν θάνατον τῆ ἱῆ, ἦλθεν ἐκ Πρέσης εἰς βασιλεύσαν, ἢ εἰσέβη ἐπὶ τε.

(1) Μὲ αὐτὸν ἔπαυσε καὶ ἡ γενεὰ Λέοντος τοῦ Ἰσαυροῦ.

θρίπτη χρυσῆ ἐν θριάμβῳ, διασκορπίζουσα πολλά
 χρήματα εἰς τὸν λαόν. Ἐν τούτοις οἱ Σαρακηνοὶ ἀκούσαν-
 τες, ὅτι ἡ Γραικικὴ μοναρχία διωκεῖτο ἀπὸ γυναῖκα,
 εἰσέβαλον εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας, καὶ ἐλθόντες
 πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔκαιον καὶ ἐλεηλά-
 ταν, καὶ ἐπέσρεψαν ἀκωλύτως εἰς τὴν ἐπικράτειάν των,
 ἔχοντες πολλὰς αἰχμαλώτους καὶ λάφυρα. Ἐν ἔτει δὲ α. χ.
 798 καὶ τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας τῆς Εἰρήνης, ὁ 798.
 πρῶτος αὐτῆς φίλος Σαυεράκιος ἐπιθυμῶν τῆς βασι-
 λείας, συνώμισε κατ' αὐτῆς· ἀλλὰ φανερωθεὶς ἐν
 καιρῷ, δὲν ἐπαίδευθη, ἀλλ' ἐπετίμησεν αὐτὸν ἡ βα-
 σίλισσα πρᾶως, τὸ ὅσαίον ἐπικράνει αὐτὸν τόσον, ὡ-
 σε μετολίγον ἀπέθανε. Τότε ἡ Εἰρήνη βλέπουσα, ὅ-
 τι δὲν ἠμπάρει νὰ ἐμπιστευθῆ καὶ εἰς τὴν πρώτην φίλιν
 τῆς, ἠγωνίσθη ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἀγάπην τῶν ὑπηκόων,
 ἀπολύουσα αὐτὰς ἀπὸ ἐτήσιον τινὰ φόρον, ἐπισηρίζου-
 σα τὸ ἐμπόριον, καὶ μάλιστα ἐπικυρῶσα τὴν προσκύνη-
 σιν τῶν σεπτῶν εἰκόνων, καὶ ἀκυρῶσα ὅλα τὰ κατ' αὐ-
 τῶν ψηφίσματα τῶν προβασιλευσάντων.

Ἐν ἔτει 802 ἐξείλεν ὁ μέγας Κάρολος, ὁ χειρο-
 τονηθεὶς (α. χ. 800) ὑπὸ τῆ παπᾶ Λέοντος αυτοκράτωρ
 τῆς δύσεως, πρέσβεις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, προβάλλ-
 λων εἰρήνην ἀειπαγῆ, καὶ σύζευξιν αὐτῶ τε καὶ τῆς Εἰρή-
 νης, διὰ νὰ ἐνωθῶσι πάλιν αἱ δύο βασιλειαὶ τῆς ἀνα-
 τολῆς καὶ δύσεως. Ἡ βασίλισσα ἐσερξεν· ἀλλ' ὁ πρῶ-
 τος εὐνῆχος Ἀέτιος ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ ἐπὶ τὸν θρόνον
 τὸν ἀδελφόντα Λέοντα, τὸν τότε διοικητὴν τῆς Θρά-
 κης καὶ Μακεδονίας, ἐκίνησε πάντα λίθον νὰ ματαιώσῃ
 τὸν σκοπόν της. Ἐν τούτοις, οἱ ἄρχοντες μισῶντες τὴν
 φιλαρχίαν καὶ ἀλαζονείαν τῆς Ἀέτις, καὶ φοβούμενοι μή πως
 ἡ βασίλισσα καταπειθῆ νὰ κηρύξῃ κοινωγὸν τῆς βα-

σιλείας τὸν Λέοντα, ἀπεφάσισαν νὰ κηρύξωσι βασι-
 λέα τὸν Νικηφόρον, πατρίκιον τινὰ πλῆσιον ἢ περι-
 σπέδαςον. Πρὸς τῆτο, διέσπειραν τὸν λόγον, ὅτι ἡ
 Εἰρήνη ἐμελέτα ἢ μόνον νὰ λάβῃ ἄνδρα τὸν Κάρολον,
 ἀλλὰ ἢ νὰ μεταστήσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὴν δύσιν, ἢ
 νὰ κάμῃ τὴν ἀνατολικὴν βασιλείαν ὑποτελή εἰς τὴν
 τῆς δύσεως. Ταῦτα ἀκέων ὁ ὄχλος, ἔδραμε νυκτὸς
 ε.χ. εἰς τὸ παλάτιον, ἢ ἀσφαλίσαντες τὴν Εἰρήνην ἐν τῷ
 802. Θαλάμῳ τῆς, ἔσεψαν τὸν Νικηφόρον ἐν τῇ μεγάλῃ
 ἐκκλησίᾳ. Ταιετοτρόπως ἀναβάς ὁ Νικηφόρος τὸν θρό-
 νον, πρῶτον μὲν ὑπεκρίνετο πρὸς τὴν Εἰρήνην χρη-
 σιότητα ἢ φιλοφροσύνην, εἶτα δὲ καταπέισας αὐτὴν
 νὰ φανερώσῃ τὰς κεκρυμμένους θησαυρῆς τῆς, ἐξώρι-
 σεν εἰς Λέσβον, ὅπῃ ἢ ἀπέθανε μετ' ὀλίγον, μονο-
 κρατορήσασα ἔτη πέντε, ἢ ἐπαινεμένη ὑπὸ πάντων
 τῶν συγγραφέων.

ΚΕΦ. ΚΕ΄.

Ἀπὸ τῆς βασιλείας Νικηφόρου, τῆ
 πρώτῃ νομιζομένῃ αὐτοκράτορος
 τῶν Γραικῶν, ἕως τῆς τελευτῆς
 Βασιλεῖς τῆ Β΄.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ.

Οἱ πρέσβεις, οἵτινες, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἐξή-
 λησαν παρὰ τῆ μεγάλε Καρόλε, προσαχθέντες νὰ
 προβάλωσι σύζευξιν αὐτῆ καὶ τῆς βασίλισσῃς Εἰ-
 ρήνης, διὰ νὰ ἐνωθῶσι πάλιν τὰ δύο βασίλεια,
 ἐθορυβήθησαν ἀναμφιβόλως πολὺ εἰς τὴν συμβᾶσαν

μεταβολὴν τῆς διοικήσεως ἐν τῷ χρόνῳ διέτριβον εἰς Κωνσταντινέπολιν (1), καὶ ἶδον τὰς φιλοτίμους σκοπὰς τῆς δεσποτικῆς των μεματαιωμένους· ἐπειδὴ ὅμως ἐπρὸς ἀχθῆσαν νὰ κάμωσι σεραῖν καὶ ἐπίμονον εἰρήνην μετὰ τῆς ἀνατολικῆς βασιλείας, ἐλθόντες προσεκίνησαν τὸν νέον βασιλέα, ὅστις γινώσκων καλῶς τὸ ἐκ τῆς φιλίας τῆς Καρόλου ὄφελος, ἐδέχθη τὰς πρέσβεις μετὰ πάσης τιμῆς καὶ σεραπείας, καὶ ἔκαμε τῷ ἐπομένῳ ἔτει μετ' αὐτῆς εἰρήνην, δι' ἧς ὁ μέγας Κάρολος ἐγνωρίσθη αυτοκράτωρ τῆς δύσεως, καὶ ἀφῆθη αὐτῷ ὅλη ἡ Ἰταλία ἕως τῶν ποταμῶν Βυλτέρου καὶ Ἀμφίδου. Ὁ Νικηφόρος ἔμῃ μόνον ἐθανάτωσε τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τὸν Νικήταν Τριφύλλιον, τὸν συνεργήσαντα μάλιστα εἰς τὴν ἀνάβασίν τε ἐπὶ τὸν θρόνον, δὲς αὐτῷ πικρὸν φάρμακον ἐξ αἰτίας καὶ μόνης τῆς εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν στρατιωτῶν, ἀλλ' ἐφάνη προσέτι καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας περιστάσεις ἀπάνθρωπος, ὑπόπτος καὶ φιλάργυρος, δι' ἃ μισῶν αὐτὸν ὁ λαὸς, παρεκίνησε τὸν Βαρδάνιον, διοικητὴν μιᾶς ἀνατολικῆς ἐπαρχίας, ν' ἀποσατήσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας. Ὁ Μιχαὴλ καὶ Λέων, δύο μεγάλοι στρατηγοὶ, ἠνώθησαν πρῶτον μετ' αὐτῆς, ὑπερον δὲ βλέποντες αὐτὸν ἀνάξιον, ἠυτομόλησαν πρὸς τὸν Νικηφόρον, ἀξιοφέντες παρ' αὐτῆς μεγάλων τιμῶν καὶ ἀξιομάτων. Ὁ Βαρδάνιος ἰδὼν ἑαυτὸν ἔτις ἐγκατάλειμμένον ἀπὸ τῆς φίλης, σεύλας πρέσβεις πρὸς τὸν Νικηφόρον, ἐδέετα συγγνώμης· καὶ τυχὼν αὐτῆς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ μα.

(1) Ἐκ τῆς συγκρίσεως γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ παρῆσα Βυζαντινὴ ἱστορία ἐλήφθη μάλιστα ἀπὸ τὴν πολυτομὴν γενικὴν ἱστορίαν ἐταιρείας τινὸς Ἀγγλων.

νασήριον, ἐνδυθεὶς τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ὁ βασιλεὺς ὑποκρινόμενος πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ ἀπάθειαν, ἐκάλει εἰς Κωνσταντινέπολιν φιλικῶ τῷ τρόπῳ, καὶ σεύλας στρατιώτας, ἐτύφλωσεν αὐτὸν κατ' ἄδὸν (1).

Θέλων ὁ βασιλεὺς νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸ πῖον ὅλα τὰ παρόμοια ἄτοπα, καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ εἰς τὰς συγγενεῖς τὸ σκῆπτρον, ἔλαβε τὸν ἰόντα Σταυράκιον ὡς βοηθὸν τῆς βασιλείας, χειροτονήσας αὐτὸν κατὰ τὸ σῆμα καίσαρα, καὶ ἔτιω διατάξας τὰ κατ' οἰκονομίας, ἐστράτευσε κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, οἱ ὁποῖοι εἰσέβαλον εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας, καὶ μάχῃ νικηθεὶς, μόλις αὐτὸς διέφυγε τὸν κίνδυνον τὴν νύκτα ζωγρηθῆ. Τῷ ἐπομένῳ ἔτει εἰσέβαλον πάλιν οἱ Σαρακηνοὶ, ὡς τριακάσιοι τὸν ἀριθμὸν, εἰς τὴν μοναρχίαν, καὶ χωρήσαντες ἀκωλυτὶ ἕως εἰς τὰ Τύανα, τὴν μητρόπολιν τῆς μικρᾶς Καππαδοκίας, ἐκυρίευσαν αὐτὴν καὶ ἄλλας πολλὰς φρενιμένας πόλεις, φθάσαντες καὶ ἕως εἰς τὴν Ἀγκυραν τῆς Γαλατίας. Ὁ Νικηφόρος συναγαγὼν ὅσον ἐδύνατο στρατεύματα, ἐστράτευσε ἐναντίον· μὴ τολμῶν ὅμως νὰ ἔλθῃ εἰς μάχην, ἔσειλε πρέσβεις πρὸς τὸν ἀρχηγὸν Ἀαρὼν μετὰ πολυτίμων δώρων, ὅσις μόλις κατεπείσθη νὰ φέρῃ εἰς τὰς ἀκολούθους συνθήκας τῆς εἰρήνης, αἱ ὁποῖαι ἐπρόσβαζον τὸν βασιλέα νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὰς Σαρακηνὰς

(1) Κατὰ Θεοφάνην ὁ ἐπονομαζόμενος Τῦρκος Βαρδάνης ἠναγκάσθη νὰ δεχθῆ τὴν διοίκησιν τῶν ἀποσάντων ἐθνῶν καὶ τὴν βασιλικὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν εὐθὺς ὑπαχέθη νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν Νικηφόρον, ὁ ὁποῖος ὑπέχρεστο αὐτῷ ἀσφάλειαν. Ὁ Κεδρηνὸς λέγει ῥητῶς, ὅτι ὁ Λέων καὶ Μιχαὴλ ἔμειναν πάντοτε πιστοὶ πρὸς τὸν Νικηφόρον.

30,000 νομίσματα, ἔτι ἀνά τρία νομίσματα αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τάξει κεφαλητῶνος, καὶ νὰ μὴ τολμήσῃ ν' ἀνακτίσῃ τὰ κατεδαφισθέντα φρούρια. Ὁ Νικηφόρος ἔσερξεν εἰς αὐτὰς τὰς συνθήκας, ὅμως μόλις ἀναχωρήσαντος τοῦ ἐχθροῦ, παραβὰς τὴν εἰρήνην, ἀνέκτιζε τὰ φρούρια, ἐξ ἧ παροργισθέντες οἱ Σαρακηνοὶ, εἰσέβαλον τῷ αὐτῷ ἔτει μετὰ μεγάλης ὀργῆς, καίοντες καὶ σφάζοντες ἀπηνῶς τὰς κατόικους τῆς ξηρᾶς ἔτι τῆς Κύπρου, ὅπερ κατηφάνισαν τὰς ἐκκλησίας, ἔτι κατέκοψαν πολλὰς τῶν ἐγκατοίκων· τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει ἀποβάντες εἰς Ρόδον, ἤρπασαν πολλὰς αἰχμαλώτους, τὰς ὁποίας ἐνέβαλον εἰς τὸν σόλον, ὅσους ἐζημιώθη πολὺ διὰ τὴν συμβᾶσαν κατ' ὁδὸν τρικυμίαν (1).

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐνύμφευσεν ὁ Νικηφόρος τὸν υἱὸν Σταυράκιον μετὰ τῆς Θεοφανίας, τῆς συγγενῆς τῆς πρώην βασιλίσσης· ἐπειδὴ δὲ αὐτὴ ἐγγυήθη εἰς ἄλλον, πολλοὶ ἐβόων κατὰ τὴν γενομένην, καὶ τινες συνώμοσαν κατὰ τοῦ βασιλέως, οἱ ὅποιοι ὁμῶς πιασθέντες, ἐτιμωρήθησαν ἀνηλεῶς, ἔτι πολλοὶ τῶν εὐγενῶν, λαϊκοὶ τε ἔτι πρεσβύτεροι, ἐφυλακώθησαν διὰ ψιλὴν ὑπόψιν, ἔτι ἤτοι ἐθανατώθησαν, ἔτι ἐβασανίσθησαν ἀπανθρώπως. Τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας, οἱ Βέλγαροι ἔχοντες στρατηγὸν τὸν βασιλέα των Κροῖμον, εἰσέβαλον εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ κυριεύσαντες τὴν Σαρδικὴν, πόλιν τῆς Μοισίας, ἔσφαξαν ὅλους τὰς ἐν αὐτῇ στρατιώτας, ὡς 6,000 τὸν ἀριθμὸν. Ὁ Νικηφόρος ἐσράτευσε κατ' αὐτῶν μετὰ μεγάλης δυνάμεως· ἰδὼν δὲ, ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν ἐπέμε-

(1) Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ Κεδρηνοῦ.

νον αὐτὸν ἐρχόμενον, ἀλλ' ἀνεχώρησαν ὁμῆ μετὰ τὰ λάφυρα, παρητήσατο τὴν καταδίωξιν, καὶ ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐπέβαλεν εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἀνάκτισιν τῆς Σαρδικῆς νέας φόρας, διὰ τὸ ὅποιον παροξυνθέντες οἱ κάτοικοι, ὤρμησαν εἰς τὸ παλάτιον, ἀπεκρέωθησαν ὁμῶς ἀπὸ τῆς σωματοφύλακας τῆ βασιλείως μετὰ μεγάλης φθορᾶς (1).

Τῷ δὲ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας ἔτει, συναγαγὼν ὁ Νικηφόρος μεγάλην δύναμιν, ἐσράτευσε κατὰ τῶν Βελγάρων, καὶ εἰσβαλὼν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, ἔκαie καὶ ἔσφαττεν. Ὁ Κρῆμος, ὁ βασιλεὺς τῶν Βελγάρων, ἐταράχθη ἀκούσας τὸν ἐχθρὸν ἐπερχόμενον, καὶ ἔστειλε πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, προβάλλων αὐτῷ συνθήκας εὐλογοφανεῖς καὶ τιμίας· ἀλλ' ὁ Νικηφόρος ἀπορρίψας αὐτὰς μετ' ὀργῆς, διήρπαζε τὴν χώραν, κατέσρεφε τὰς πόλεις, καὶ ἔσφαττεν ὅλους τῆς ἐγκατοίκους χωρὶς διαβολῆς ἡλικίας, γένους ἢ καταστάσεως. Ὁ Κρῆμος παρακινούμενος εἰς εὐσπλαγχνίαν τῶν δυστυχῶν ὑπηκόων, ἐπέμψε καὶ ἑτέρας πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, ἱκετεύων καὶ προβάλλων αὐτῷ συνθήκας εἰρήνης, ὅποιαi ἀρέσωσιν εἰς αὐτόν· ὁμῶς βλέπων καὶ ἤδη τὸν Νικηφόρον ἀκαμπτον, ἀπελπίσθη καὶ ὤρμησεν ἔξαίφνης εἰς τὸ στρατόπεδον τῆ βασιλείως, καὶ κυριεύσας αὐτὸ μετὰ μεγάλης βίας, κατέκοψε σχεδὸν ὅλον τὸ στρατεύμα, σφάξας καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα, καὶ πολλὰς μετ' αὐτῆ εὐπατρίδας καὶ εὐγενεῖς. Ὁ Σταυράκιος ἐπληγώθη μὲν εἰς τὸν λαιμὸν καιρίως, ἔφυ-

(1) Ὁ Θεοφάνης ὀνομάζει τὴν γυναῖκα τῆ Σταυράκιου Θεοφανωνῆν, ἡ ὁποία ἦν ἐξ Ἀθηνῶν. Ὅρα καὶ Ζωγράβου βιβλ. 18. κεφ. 17.

γεν ὁμως εἰς ἓν φορεῖον εἰς τὴν Ἀδριανόπολιν. Ὅλα τὰ ὄπλα καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἐξέρβης· καὶ εὐρών ὁ Κρέμος τὸν Νικηφόρον μεταξὺ τῶν νεκρῶν, ἐκκόψας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ ξύλῳ ἀνήρτησεν εἰς ἐπίδειξιν πάντων· εἶτα δὲ περιαργυρώσας τὸ κρανίον, ἔπιεν ἐξ αὐτῆ ὡς ἐκ ποτηρίου (1). Τοιοτρόπως ἐτελεύτησεν, ὁ Νικηφόρος, βασιλεύσας ἔτη ὀκτώ καὶ μῆνας ἰσαριθμῶν, καὶ κς' ἡμέρας. Λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς ἐκλίνε πολὺ εἰς τὰ ἀναθεματισμένα δόγματα τῶν Μανιχαίων, ὅτι ἤρνετο τὴν πρόνοιαν, καὶ ὑπερέβη ὅλους τὸς πρὸ αὐτῆ βασιλεῖς κατὰ τὴν ἀπανθρώπιαν, φιλαργυρίαν καὶ πᾶν εἶδος ἀσωτίας (2).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΤΡΑΚΙΟΥ.

Ὁ Σταυράκιος ἔφυγεν, ὡς εἶπαμεν, εἰς τὴν Ἀδριανόπολιν, ὅπου ἀνηγορεύθη ὑπὸ τῶν στρατηγῶν, ὅσοι διέφυγον τὸν θάνατον, βασιλεύς· μὴ ἐμπορῶν ὁμως διὰ τὰς πληγὰς καὶ παρρησιασθῆ, καὶ γινώσκων προσέτι, ὅτι ἐμισεῖτο ὑπὸ τε τῶν εὐγενῶν καὶ τῷ ὄχλῳ, ἀπεφάσισε καὶ ἐγχειρίσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὴν βασίλισσαν Θεοφανώ. Ἐν τέτοις, ἡ σύγκλητος ἐκήρυξεν εἰς τὸν Ἰππόδρομον βασιλέα τὸν Μιχαήλ, σύζυγον τῆς Προκοπίας ἀδελφῆς τῆς Σταυρακίς. Οὗτος μαθὼν τὸ γεγόμενον, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς βασίλισσης εἰς τὸ μοναστήριον, ὅπου καὶ μετ' ἑπολὺ ἀπέθανε, βασιλεύσας δύο μῆνας καὶ δέκα ἡμέρας. Ὁ Μιχαήλ ἐνθυμέμενος τὸν ὄρκον πρὸς τὸν Νικηφόρον καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆ, ἀπέρριψε κατὰ

(1) Θεοφ. εἰς Νικηφ. δ'.

(2) Κεδρην. Ζων. εἰς Νικηφ. Θεοφάν. αὐτόθι.

πρώτον τὴν βασιλικὴν ἀξίαν· ὁμῶς μαθὼν, ὅτι ὁ Σταυράκιος, διὰ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν γυναῖκά τε εἰς τὸν θρόνον, ἀπεφάσισε νὰ ὑερέσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆ φωτὸς τῶν ὀμμάτων, ἐσερξεν εἰς τὸ προσφερόμενον, καὶ ὑποχέθεις δημοσίᾳ καὶ ἐγγράφως νὰ ὑπερασπίζεταί τὰ προνόμια τῆς ἐκκλησίας, καὶ ν' ἀπέχη ἀπὸ τῆ φόνου τῶν Χριστιανῶν, ἐσερξεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ὑπὸ τῆ πατριάρχου Νικηφόρου (1). Ὁ νέος βασιλεὺς ἐπρόσαξε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸν πατριάρχον νὰ σεύσῃ καὶ τὴν σύζυγον Προκοπίαν καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆ Θεοφύλακτον, τὸν ὁποῖον ἔλαβε κοινωνὸν τῆς βασιλείας· ἀλλὰ μόλις ἐπιβεβαιώθει εἰς τὸν θρόνον, ἴδε τὴς Σαρακηνῶν καὶ Βεργάρων κατατρέχοντας τὴν βασιλείαν τε, καὶ πρὸς μὲν τὴς πρώτης σείλας τὸν Λέοντα, διοικητὴν τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν, ἀπέκρεσεν αὐτὸς, κατακόψας 20,000 ἀνδρώπων, πρὸς δὲ τὴς Βεργάρων στρατεύσας αὐτὸς, καὶ μετὰ τινὰς ἀκροβολισμῶν συμπλακεῖς εἰς μάχην, κατενικήθη καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινέπολιν ἔντρομος καὶ περίλυπος, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισε νὰ παραδώσῃ τὴν πορφυραν εἰς ἄνδρα πολεμικώτερον καὶ ἀξιώτερον, καὶ νὰ μονάσῃ.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΛΕΟΝΤΟΣ.

Ὁ Μιχαὴλ παρεκίνει τὸν Λέοντα νὰ δεχθῆ τὴν βασιλείαν. Ὁ Λέων, ἐλεύθερος ὢν ἀπὸ πάσης φιλοτιμίας, καὶ πιστὸς πρὸς τὸν βασιλέα, ἄλλως δὲ καὶ βλέπων τὴν κινδυνέουσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, μόλις κατεπέσθη εἰς τὸ ζήτημά τε καὶ εἰς τὰς δεήσεις

(1) Θεοφάν. εἰς Νικηφ. 9.